

Vammaisneuvosto 2021–2025

Muistio

6/2022

Lahden kaupungin vammaisneuvosto

Aika: 18.8.2022 klo 16.15-18.10

Paikka: Fellmannia, kokoustilat Ars/Cultura / Teams

Läsnä:

Saija Granlund	puheenjohtaja, Teams
Tomi Honkanen	varapuheenjohtaja
Seppo Mustonen	jäsen
Jari Vaalajoki	jäsen, Poistui klo 17.56
Anna-Maria Mitchell	jäsen, Poistui klo 17.49
Kata Jaakkola	jäsen, Teams
Mikko Virtanen	jäsen, Päijät-Hämeen neuroyhdistys ry, Teams
Hannu Huovinen	jäsen, Päijät-Hämeen Näkövammaiset ry, Teams
Pirkko Vaittinen	jäsen, Lahden Seudun Invalidit ry
Ilja Anttila	jäsen, Suomen Kipu ry
Johanna Järvelä	jäsen, Lahden seudun kehitysvammaisten tuki ry
Tero Harju	asiantuntija, Lahden Tilakeskus, Teams
Sanna Virta	osallisuuskoordinaattori
Anne-Maarit Rantonen	sihteeri
Päivi Pitkänen	erityisasiantuntija

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 § Läsnäolijoiden toteaminen

Todettiin läsnäolijat.

Vammaisneuvosto 2021–2025

3 § Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

4 § Lahden kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2021-2025 selkokielellä

Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen esitteli taitetun luonnoksen vammaispoliittisesta ohjelmasta selkokielellä. Materiaali jaetaan sähköpostitse alkuviikosta ennen kokousta.

Erityisasiantuntija Päivi Pitkänen aloitti esittelyn kertomalla Lahden kaupungin vammaispoliittisesta ohjelmasta 2021–2024.

Materiaalissa olevat kappaleiden alkuun nostetut ja aukikirjoitetut tärkeimmät asiat koettiin hyväksi. Esille myös nousi, että olisiko hyvä, jos selkokielen sisältöön perehtyneet henkilöt kävisivät vielä materiaalin läpi ja palautteen tultua materiaalia voi päivittää paremmaksi verkkojulkaisun kannalta.

Sanna Virta mainitsi sisällöstä, että materiaalissa on paljon aikatauluja, tavoitteita sekä päivämääriä, joihin Sanna Virta toivoi neuvostolta seuraamista, että kyseiset asiat toteutuvat.

Ehdotettiin, että kaikkiin seuraaviin vammaisneuvoston kokouksiin, jonkin aihealueen käsittelyyn liittyen, kutsutaan sen aihealueen asiantuntija paikalle kertomaan asiasta, jos neuvosto kokee sen tarpeelliseksi.

Päivi Pitkänen lupasi laittaa eteenpäin materiaalin kommenttien kanssa ja palaa sitten kun asia etenee.

5 § Esteettömyyssuunnitelma

Keskusteltiin työryhmän perustamisesta esteettömyyssuunnitelman ja esteettömyystunnuksen valmistelemiseksi. Työryhmän pohjaksi ehdotettiin rakennustyöryhmää täydennettynä kaupunkiympäristön asiantuntijoilla. Esteettömyyskartoitukseen teettämiseen on jätetty hakuilmoitus

Vammaisneuvosto 2021–2025

LAB-ammattikorkeakoulun palvelumuotoilun vastuupettajalle. Lahdesta löytyy myös Invalidiliiton koulutettuja esteettömyyskartoittajia, joita voitaisiin hyödyntää.

Sanna Virta aloitti kertomalla Vaasan kaupungin keväällä olleesta esteettömyyssuunnitelman esittelystä. Todettiin, että työryhmä kannattaa perustaa. Neuvosto oli sitä mieltä, että Lahden invalidiliiton koulutettuja esteettömyyskartoittajia kannattaisi myös hyödyntää.

Kaupunkiympäristöstä voisi pyytää mukaan työryhmään muutamaa liikenneasiansuunnittelijaa sekä asiantuntijaa maankäytön puolelta. Liikenneraikentamisen asiantuntija ja esteettömyyskartoittaja olisi hyvä olla mukana myös. Tarvittaessa voidaan kutsua lisäksi muita asiantuntijoita mukaan työryhmään. Sanna Virta ottaa yhteyttä kartoittajiin ja pyydetään maankäytön kaavoitusedustaja ja liikennesuunnittelun edustajaa työryhmään. Kunnossapidossa olevaa lopputyötä tekevää opiskelijaa voi myös pyytää mukaan työryhmään. Rakennustyöryhmä on pohjaryhmänä tässä asiassa. Sanna Virta kysyy myös Autismiliitosta näkökulmaa esteettömyyteen.

6 § Erityisliikuntakortti

Keskusteltiin erityisliikuntakortista. Erityisliikuntakortista on tehty vuonna 2021 kansalaisaloite, johon on vastattu, ks. linkki [Erityisliikuntakortti - Kuntalaisaloitepalvelu](#)

Kaupungin liikuntapalveluista saa tällä hetkellä 50 % hinnanalennuksen lapset, eläkeläiset, varusmiehet, työttömät sekä invalidit. Mikäli liikuntarajoitteisille halutaan palvelut täysin maksutta, pitää siihen saada poliittinen päätös ja tehdä esitys hyvinvoinnin- ja vapaa-ajan lautakunnalle.

Sanna Virta alusti asiaa ja viime vuonna on tehty kansalaisaloite erityisliikuntakortista. Ei voida myöntää suoraan maksuttomuutta liikuntarajoitteisille, joissakin kunnissa erityisliikuntakortti on halvempi. Kata Jaakkola kertoi Hollolassa käytössä olevasta erityisliikuntakortista sekä Kouvolan mallista. Kouvolan mallissa on lomake, joka täytetään. Kouvolan mallissa huomioidaan kokonaan erityisryhmät. Kouvolan malli todettiin hyväksi ja monipuoliseksi, josta olisi hyvä ottaa mallia. Jos esitystä lähdetään tekemään, lautakunnalle pitäisi esittää perustelut. Maksuttomuudesta keskusteltiin. Neuvoston kanta on ettei

Vammaisneuvosto 2021–2025

maksu saisi olla liian suuri. Myös avustajan käytöstä keskusteltiin. Tarvitaan lausunto avustajan tarpeesta, sekä perustelut, jos avustajan käyttö on maksutonta.

Esitykseen lautakunnalle ehdotettiin vaihtoehtoiksi, että maksu suoritetaan kahdessa osassa kevät- sekä syyskausi tai sitten kortti, joka oikeuttaisi puoleen hintaan, siitä mikä maksu on normaalisti. Esille tuli myös, että Lahti-piste olisi hyvä paikka kortin hakemiseen ja maksun suorittamiseen.

Kata Jaakkola voi lähteä Sanna Virran kanssa tekemään tekstipohjaa esitystä varten, puheenjohtaja Saija Granlund ja Hannu Huovinen ilmoittivat olevansa halukkaita olemaan myös mukana.

7 § Mäkikatsomon kuntosali

Edellisessä kokouksessa nostettiin esiin kysymys miksi erityisryhmien kuntosaliryhmät ovat mäkikatsomon kuntosalissa, vaikka sinne ei ole esteetön pääsy. Liikuntapalvelujen vastaus: "Kumpaankin pukuhuoneeseen pääsee luiskaa pitkin mutta mitenkään täysin esteettömiä ne eivät ole. Oven ja luiskan välissä on n. 5 cm kynnyks. Koska rakennus on vanha ei myöskään sähköisiä ovia ole. Kuntosali itsessään on kuitenkin avara ja tilava ja laitteet ovat asetettu niin, että salissa on helppo kulkea esim. rollaattorin kanssa. Kaikista kaupungin kuntosaleista tämä on sopivin matalan kynnyksen ryhmille."

Sanna Virta aloitti kertomalla Mäkikatsomon kuntosalin esteettömästä pääsystä. Jos laitteet ovat vanhoja pitäisi selvittää onko suunniteltu laitteiden uusimisaikataulua. Neuvosto voi vastata liikuntapalveluille, että uimahallin kuntosali on parempi, eikä siellä voisi olla erityisryhmille käyttövuoroa ja mitkä ovat perusteet miksi juuri mäkikatsomon kuntosali on erityisryhmille vaikka paremmat laitteet olisivat uimahallin kuntosalilla. Puheenjohtaja Saija Granlund laittaa kirjelmän liikuntapalveluille.

8 § Autoliiton invapysäköintisovellus

Autoliiton invapysäköintisovelluksesta on käyty keskustelu kaupunkisuunnittelun asiantuntijoiden kanssa. Kaupunkisuunnittelun näkökulmasta sovellus on vielä keskeneräinen ja sen kehittymistä halutaan seurata ennen kokeilua. Sovelluksen käytettävyys mietitytti, koska ladattaessa siihen täytyy

Vammaisneuvosto 2021–2025

syöttää puhelinnumero, nimi ja sähköposti. Sovellus sisältää myös tiepalvelun ja siihen liittyvät palautteet näyttivät koskevan ainoastaan tiepalvelua. Kaupunki hallinnoi kadunvarsipysäköintiä, mutta kaupungin alueella on paljon muiden toimijoiden pysäköintipaikkoja (esim. oppilaitokset ja valtion virastot), jotka päättävät omista pysäköintipaikoistaan ja joita kaupunki ei voi sovellukseen lisätä. Liikkumisesteisen pysäköintiluvalla voi pysäköidä kaupungin kaikilla pysäköintialueilla maksutta, lisätietoja löytyy osoitteesta <https://www.lahti.fi/asuminen-ja-ymparisto/liikenne-ja-kadut/pysakointi/pysakointiluvat/>. Lahden karttapalvelusta löytyy myös erikseen kartta liikuntaesteisten pysäköintipaikoista osoitteesta [Lahden karttapalvelu \(lahti.fi\)](#)

Sanna Virta kertoi käymästään keskustelusta kaupunkisuunnittelun kanssa. Odotetaan uusia versioita sovelluksesta ja mennään vastauksen mukaan.

9 § Varajäsenen eroaminen ja uuden valinta

Tomi Honkasen varajäsen Santeri Ala-Röyskö on eronnut vammaisneuvoston varajäsenyydestä paikkakunnaltamuuton vuoksi. Hänen tilalleen tulee valita uusi varajäsen.

Uusi varajäsen tulee keskustan ryhmästä, pyydetään keskustalta ehdotusta.

10 § Lähteneet lausunnot

Annettu lausunto 4.7.2022: Uudisrakennus, tehostetun palveluasumisen yksikkö Laitumenkatu 1, Ahtiala, Lahti. Todettiin, että jatkossa vastaavista kohteista on hyvä saada suullinen esittely ja mahdollisuus keskusteluun neuvostolle/rakennustyöryhmälle.

Edetään jatkossa ehdotuksen mukaisesti.

11 § Muut asiat

- Valtakunnallinen vanhus- ja vammaisneuvostopäivä ke 2.11.2022 Helsingissä klo 9.30–16 hotelli Scandicissa / verkossa. Mahdollisuus järjestää yhteinen kuljetus paikan päälle yhdessä vanhusneuvoston kanssa, mikäli näin halutaan.

Vammaisneuvosto 2021–2025

Yhdessä vanhusneuvostopäivän kanssa vietettävä aamu keskittyy erityisesti Hyvinvointialueuudistukseen. Sekä vanhus- että vammaisneuvostojen toimintaan on tiedossa muutoksia ja uusia mahdollisuuksia uudistuksen myötä. Pohdimme muun muassa, millaiseksi muodostuvat neuvostojen, järjestöjen ja julkisen hallinnon toimijoiden roolit ja yhteistyö uusissa yhteiskunnallisissa rakenteissa. Lisätietoa tapahtumasta: [Vammaisneuvostopäivä - Avoinhallinto.fi](#)

Neuvostossa oltiin kiinnostuneita osallistumaan paikan päälle vanhus- ja vammaisneuvostopäivään sekä toivetta osallistua etänä.

- Esitys bussinkuljettajien kokemuskoulutuksesta menossa joukkoliikennelautakunnan käsittelyyn 14.9. kokoukseen.
- Paraolympiakomitean haastattelu vammaisneuvoston jäsenille, siihen liittyvästä yhteiskunnanvaikuttavuudesta ja sen merkityksestä, haastateltaviksi ilmoittivat olevan kiinnostuneita Hannu Huovinen, Mikko Virtanen, Pirkko Vaittinen.
- Sovittiin, että jatkossa kokoukset pidetään toistaiseksi hybridi-kokouksina. Sanna Virta kuitenkin toivoi, että hänelle ilmoitetaan etukäteen, jos aikoo osallistua teamsin kautta kokoukseen. Sovittiin kuitenkin, että teams-linkki laitetaan kaikille kokouskutsussa.
- Keskusteltiin myös taksinkuljettajien kokemuskoulutuksesta, sitä ollaan viemässä eteenpäin.
- Mikko Virtanen kertoi lisäksi hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokouksen toimintasäännön luomisesta, siinä toinen vaihe nyt menossa.

12 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.10.

Vammaisneuvosto 2021–2025

Liitteet

Autoliiton invapysäköintiprojekti

Autoliiton invapysäköintiapplikaation käyttö